

Onderschreven kan worden het belang van een sterkere bescherming van de privacy. Er is voor te pleiten dat het belang van rechtszekerheid in het economisch verkeer gewaarborgd is en blijft. Ook het controleren en opvragen van gegevens in het openbare Handelsregister moet omgeven zijn van privacyborgingen, maar ook een belangrijke (laagdrempelige) informatiebron blijven. Zo mogen burgers en kleine organisaties (ZZP'ers) met een beperkte omzet/inkomen en of winst niet onevenredig worden belast met hoge verplichte extra lasten en drempels om geen gebruik te maken van deze (tot nu toe gratis) dienstverlening. Dat zal niet bijdragen aan een aantrekkelijk ondernemingsklimaat en ondermijnt wellicht ook het draagvlak voor de maatschappelijke functie van het Handelsregister.

Op dit moment is het echter nog niet duidelijk wat de gevolgen zijn van de niet-financiële wijzigingen en de gevolgen daarvan en bijbehorende kosten voor de gebruikers van het Handelsregister. Het is vreemd dat er eerst wijzigingen worden voorgesteld en na goedkeuring van de wijzigingen nagedacht gaat worden over de implementatie van die wijzigingen.

Vanuit goed en betrouwbaar ondernemerschap (en overheid) is het vanuit dit perspectief het geheel niet logisch dat er een voorstel voorligt om eerst de wijze van financiering aan te passen en daarna pas de niet-financiële wijzigingen verder zullen worden uitgewerkt.

Overigens is het vreemd dat de regering ervoor kiest om de Handelsregisterinformatie niet langer onbeperkt kosteloos ter beschikking te stellen voor alle gebruikers. In het kader van een betrouwbare overheid en daarop gebaseerde dienstverlening dienen de gegevens zonder kosten en andere barrières voor iedereen toegankelijk worden gemaakt en gehouden. Zeker voor de bescherming van burgers zouden de gegevens van het handelsregister kosteloos beschikbaar moeten zijn en blijven. Vooral het opwerpen van drempels voor burgers (kleine ondernemers) voor de toegang tot het handelsregister, waaronder financiële kosten voor deze doelgroep erg belemmerend gaat werken ook nog eens op gespannen voet staat met de bescherming van die burger (kleine ondernemer) in het maatschappelijk verkeer.

Probeer als burger de identiteit van een deurwaarder(-kantoor) of (bonafide) ondernemer, financiële instelling te achterhalen, dan moet je veel kosten gaan maken om informatie te vergaren die vervolgens in de registratie van de kamer van koophandel niet kloppen. De (al dan niet bewuste) economische delicten worden thans door de kamer niet gesignaleerd en de kwaliteit van de vastgelegde gegevens is daardoor niet geborgd. In het thans voorliggende voorstel kan niet worden gelezen dat de geregistreerde gegevens worden opgeschoond alvorens de voorgestelde wijzigingen door te voeren. Het gevolg is dat de kwaliteit nog steeds onvoldoende blijft en er betaald moet worden voor gegevens die de toets van de juistheid niet kunnen doorstaan.

Een constatering is dan ook verdedigbaar dat het voorliggende wijzigingsvoorstel onvoldoende is uitgewerkt en toegelicht als het gaat om de kwaliteit van de geregistreerde gegevens en de borging van de belangen van de burger (gebruiker). Er is onvoldoende duidelijk weergegeven wat de (mogelijke of waarschijnlijke) gevolgen (kunnen) zijn voor de diverse groepen gebruikers, waaronder de individuele burger, voor de toegang tot het Handelsregister en de kwaliteit van de geraadpleegde gegevens. De mogelijke kosten voor de (toekomstige) gebruikers mogen geen drempel zijn om iets te doen of na te laten. Hieronder moet worden verstaan, niet alleen de kosten voor de toegang tot het Handelsregister waarvan de kwaliteit van de gegevens onduidelijk is, maar zeker ook de kosten die gebruikers in hun processen en systemen moeten maken en geen zekerheid hebben dat de betaalde gegevens juist en volledig zijn en ook mogelijk na de komende (wets)wijzigingen nog moeten maken om gebruik te kunnen blijven maken van het Handelsregister.

Het is niet te begrijpen dat de overheid van mening is dat de Europese regelgeving een betere bescherming van persoonsgegevens vraagt en dat deze Europese regelgeving wordt aangegrepen om een vernieuwde financieringsstructuur van het Handelsregister na te streven. Van de overheid mag je bedachtzaamheid verwachten als het gaat om het feit dat het Handelsregister noodzakelijke informatie bevat onder meer ten behoeve van de civiele en publieke rechtshandhaving en informatieverstrekking aan de (individuele) gebruiker. Wees bedachtzaam op de proportionaliteit van vernieuwde lasten die opgelegd worden aan de gebruikers ten opzichte van de baten en de doelstelling van het Handelsregister. Uit het voorgaande blijkt dat de technische mogelijkheden (ook in relatie tot de kwaliteit van het geregistreerde) van het handelsregister een ander punt van zorg blijft. Dat de Kamer van Koophandel verplicht is tot het treffen van maatregelen die ertoe strekken te waarborgen dat het handelsregister juist, actueel en volledig is, dient eerst uitgevoerd te zijn alvorens een nieuwe financieringsstructuur voor te stellen.

De voorgestelde wijzigingen dragen niet bij tot verbeteringen van de huidige wet. Daarnaast blijft het kernprobleem, dat het handelsregister nog steeds niet aan de kwaliteitseis voldoet dat het gebruikers rechtszekerheid geeft over de identiteit en de bevoegdheden van personen met wie men voornemens is om zaken te doen of worden gedaan. Een belangrijke groep deelnemers aan het economisch verkeer blijft daarnaast buiten beeld. Deze belangrijke groep, zijnde de ambtenaren of andere personen die van een (orgaan van een) publiekrechtelijke rechtspersoon een volmacht hebben gekregen tot het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen.

Er is dus werk aan de winkel, alvorens te gaan werken aan verandering van de voorgestelde financieringsstructuur.

T. Guitsen de Vries

Steenwijkerland

8 juni 2024